

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἡ δεσποινίς Μ. Ἰγγλέση ἐν τῇ αἰθουσῃ τῆς Ἀκαδημίας ἔξθετε τὰ ἔργα της. Πρὸ ἑτῶν εἰχεν ἐλκύση τὴν προσοχήν τῶν φιλοτέχνων ἐν τῷ «Παραστάφ» Ἡ Δἰς Ἰγγλέση ἦδη ἐνεκοπώθη τὸν ἡμερεσιονισμόν. Χρώματα πυκνά καὶ κτυπητά.

Τὰ διλιγότερον ἡμερεσιονιστικά καὶ σοβαροτέρας τεχνοτροπίας είνε τὸ Θέρισμα (ὑπενθυμίζον ὡς θέμα τὸν περίφημον πινακα τοῦ Μιλλέ), ὁ λότος μετά τῶν θυγατέρων του — ἀντιγραφὴ παλαιοῦ ἔργου πολὺ ἐπιτυχημένη — ἡ Μελέτη ἐκφραστικὴ καίτοι χαμηλοβλεποῦσα, ὁ Μεσαιωνικὸς πύργος. Ἐκ τῶν ἡμερεσιονιστικῶν καλά είνε τὰ «Χρυσάνθεμα» καὶ ἡ «Μυκονιάτικες βάρκες». Ἐκθέτει καὶ παλαιότερα ἔργα φιλοτεχνηθέντα κατὰ τὴν ἐν Ἰταλίᾳ διαμονήν της, τὴν Via Appia, τὴν Fondana Villa d'Esta, τὸ Τίβοιλι, τὴν Πομπηϊαν, τὰ ὄποια είνε καὶ τὰ καλλίτερα τῆς ἐκδέσεως, ἰδίως τὰ δύο πρώτα.

Ἄξιοσημείωτα είνε, τεχνικώτατα εἰργασμένα τὸ ψηφιδωτὸν τῆς Δίηλου καὶ δύο τέμπλα τῶν ἐν τῇ πατρίδι τῆς Μυκόνῳ γαῶν τοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος καὶ Ἀγ. Νικολάου.

— Εἰς τὸ χωρίον Μουσουνίτσα τοῦ δήμου Καλλιέων ὅπου ἐγεννήθη ὁ Ἀθανάσιος Διάκος ἀνηγέρθη ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς δι' ἔργων προτομῆς τοῦ ἥρωος τῆς Ἀλαμάνας, φιλοτεχνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δημητριάδου. Τὰ ἀποκαλυπτήρια ἐγένοντο τῇ 8 Αὐγούστου. Λόγοι πολλοὶ ἔξεφωνήθησαν.

— Ἀνεγγώσθη ἐν τῷ «Παραστάφ» ἡ κρίσις τοῦ Καλοκαιρινού δραματικοῦ διαγωνισμοῦ, τὸν δύοις τὸ ἐπαύλον μὴ τελεσθέντος πέρσιν ἀγήλαντον ἐφέτος εἰς 4000 δρ. Ὑπεβλήθησαν 10 ἔργα ἐξ ὧν 4 ἴστορικά καὶ 6 ποιητικά, ἄτινα ὑπερεῖχον ὑπερδήποτε τῶν πρότων. Ἐβραεβένθησαν δύο τρίπακτα, οἱ «Καμπάνες» τοῦ κ. Σ. Σκιάτη καὶ ἡ «Ἀγονία» τοῦ ἐν Παρίσιοις κ. Δ. Βαλασπιάδη (Βάλσα). Τὸ πρώτον ἀδείᾳ τῆς Ἐπιτροπῆς ἔξεδόθη εἰς βιβλίον πέρσιν, ὑπὸ τὸν τίτλον «Χριστὸς Ἀγέστη». Ἡ «Ἐπιτροπὴ» ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Πόπ., Ν. Λάσαροη καὶ Σ. Μεγάρδου.

— Δυνάμει τοῦ νόμου περὶ δόσου ἡλικίας ἀπεκώρησαν τῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἄγοντες τὸ ἐβδομηκοστὸν ἐτος 12 καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου. Τοὺς περισσοτέρους καθηγητὰς χάνει ἡ Φιλοσοφικὴ σχολὴ, τοὺς καὶ ἐπιφαγεστέρους. Τὸν γλωσσολόγον κ. Χατζιδάκιν, τὸν ἴστορικὸν κ. Καρολίδην, τὸν Ἐλληνιστὴν κ. Βερναρδάκην, τὸν ἀρχαιολόγον κ. Κερβαδίαν καὶ τὸν φύσισφον κ. Εὐαγγελίδην.

— Ἡλθεν εἰς Ἀθήνας ὁ διευθυντὴς τῶν «Τάιμ», τῆς Ν. Υόρκης κ. Φίνλεν. Δεινὸς πεζοπόρος διέτρεψε τὸν ἄπο Μαραθώνος εἰς Ἀθήνας δρόμοι.

— Ἀπέθανεν ἐν Κερκύρᾳ δο Κωνσταντίνος Θεοτόκης, πάσσων ἐπει καρκίνου, τὸν ἥλικα 42 ἐτῶν. Ἡτοῦ διγραφείν τεστάρων ἐκτενῶν διηγημάτων, τῆς «Τιμῆς καὶ τοῦ χρήματος», τοῦ «Καταδίκου», τῆς «Ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Καραβέλας» καὶ τῶν «Σκλάβων στὰ δεσμά τους», εἰς ἀδιεκρίθη διὰ τὴν βαθεῖαν παρατήρησην τῆς ζωῆς. Ἐγεννήθη ἐν Κερκύρᾳ, ἐστούδασε μαθηματικά ἐν Εδρῶπι. Ἀργότερα ἀφοσιώθη εἰς τὴν φιλολογίαν καὶ τὴν σπουδὴν ἔνενων γλωσσῶν, ἐκμαθών τὰς περισσοτέρας ἐξ αὐτῶν Ἐνδοντικῶν καὶ Ἀσιατικῶν. Μετέφρασεν ἐκ τῆς Ἰγδονίης μέρος τοῦ κύκλου τῆς «Μαχαραβάτας», ἀπὸ τὴν Λατινικὴν τὸν Λουκρήτιον καὶ τὸ Γεωργικά τοῦ Βιργίλιου, καὶ τὰς περισσοτέρας τραγωδίας τοῦ Σαΐτη. Ὁλη ἡ ὁγκώδης αὐτὴ μεταφραστικὴ τὸν ἔργασια παρέμειγε κατὰ τὸ πλεῖστον ἀγένδοτος. Εἶχε συγγράψῃ καὶ σύστημα Μετρικῆς.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ".

Ἡ "ΕΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ",

Κύριε Διευθυντά

Ἡ ἔνωσις τῶν λογίων εἰς ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον ἦτο ἀπαραίτητος διὰ πολλοῦ λόγους. Καὶ πρὸς ἄμεσαν κατὰ τῶν ἐκμεταλλευτῶν τῆς ἐργασίας των καὶ πρὸς σύνσφιγξ τῶν δεσμῶν τῆς ἀλληλεγγύης διὰ τῆς ἐπικοινωνίας. «Ἀλλοτε ἔγιναν διάφοροι ἀπόπειραι. Μίαν ἔγινε τῷ 1902 ἐξ ἀφορμῆς τῆς πεγγηκονταετηρίδος τοῦ Βλάχου. Εἰς τὴν πρόσκλησιν ἔσπευσαν ἑπτά. Οἱ κ. κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλους, Πολ. Δημητρακόπουλος-Στεφανός, Μαρτζώκης, Ν. Λάσαροης Κ. Σπόκος, Δ. Καλογερόπουλος. «Οταν θεωρηθέντος μικροῦ τοῦ ἀριθμοῦ ἐκλήθησαν καὶ πάλιν οἱ λόγιοι προστῆλθον καὶ πάλιν ἑπτά, οἱ ίδιοι. Μίαν ἀλλήν φοράν ουνηλθον ἀρκετοὶ λόγιοι εἰς τὴν Ἐθν. βιβλιοθήκην. Υπεργράφη πρωτικῶν, συγεροτήθη προεδρείον, συγενάθη καταστατικὸν, ἀγνοῶ δὲ διατί δέν ἐπονηματοποιήθη ὁ σύνδεομος.

Τώρα ἀλληλάπτειρα πάλιν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν συνεντεύξεων τῶν λογίων. Τὴν ἀφορμὴν ἔδωσεν ὁ κ. Βλαχογιάννης, μολονότι ὀλίγον πρότερον εἰς τὰ «Πανελλήνια» συνζητημένον τοῦ ζητημάτος τῆς Ἀκαδημίας, ὁ διευθυντής τῆς «Πινακοθήκης προστέτη τὴν ἰδρυσιν «Δέσχης τῶν λογίων. «Ἡ νέα αὐτὴ ἀπόπειρα δὲν φαίνεται νὰ ἰδρυθη ἐπὶ στερεῶν βάσεων. Ἐκλήθησαν ἐλάχιστοι λόγιοι — οἱ γνωστότεροι δὲν ἐλήφθησαν — ὁ τόπος ὁρίσθη ὡρὶ ὁ Παρανασός ἢ ἡ Βιβλιοθήκη ἢ ἡ Αρχαιολογικὴ Εταιρία — παταλληλότατα προκειμένον περὶ λογίων, ἀλλαζούσης προκατατικὴν Εγνωσίς. Ἐπρωτοστάτησαν δὲ εἰς τὴν συνέλευσιν, ἐκλέξαντες ἑαυτούς ὡς ἐπιτροπήν, κυρίων ἀξιολογοῖς ἀλλα πολλὰ κραματισμένοι εἰς τὴν πολιτικήν καὶ φανατικοῖ Φιλελεύθεροι. Τέλος εἰς ἐξ αὐτῶν, ὡς δημόσιος ὑπάλληλος γνωστότερος παρὰ λόγιος, εἰσηγήθη τὸν σκοποῦ εἰς μαλλιαρὸν ἰδίωμα. Αὐτὰ ἀποτελοῦν μονόπλευρον καὶ στενὴν ἀντίληψιν, ητίς φυσικά θά προκαλέσῃ τὴν ἀντίδρασιν. Συμβουλεύον τοὺς συναδέλφους μου μὲ τὸ θάρρος ποῦ μοῦ δίδει ἡ πείσα τα τὰ ἔχει.

1) Νὰ κληθοῦν ὅλοι οἱ λόγιοι διὰ συνολικῆς, ὅμαδικῆς προσκλήσεως, (διὰ τὸν φόβον τῆς παραλειφεως ἐν ἔγινετο ἀτομικως). οἵσοι ἔχουν ἐκδώση τούς τολμάστοιν ἔργα.

2) Μακράν ἀπὸ τὰ κόμματα, είτε τὰ πολιτικὰ είτε τὰ γλωσσικά, οἱ δὲ πρωταγωνισταὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας αὐτούς νὰ τεθοῦν εἰς τὸ περιτύπωιον.

3) Πρόσεδος ὁ νέος ἐπίσημος. Αἱ γενενεγανει ἐν στενῷ κύκλῳ ἀρχαιοειδεῖς νὰ γίνουν συμμετόχη ὄλων τῶν λογίων παλαιούμενων προστάκωντος.

4) Μὲ τὴν Ἐγνωσίν λογοτεχνῶν νὰ συνεργασθοῦν, ἀποτελοῦντες ἴδιους τμῆμα, οἱ θεατρικοὶ συγγραφεῖς, οἱ δημόσιοι ιστορικοί καὶ ζωγράφοι.

5) Νά ληγθοῦν φροντίς ιδρύσεως τῶν γραμμάτων — καὶ τῆς τέχνης — δὲν είναι μόνον ἡ προστασία τῶν ὑλικῶν συμφερόντων, δύσον τὸ πνεῦμα τῆς συναδελφότητος, η προέγγειος καὶ γνωριμία μεταξύ των, ἡ ἀνταλλαγὴ, η σκέψεων, η συγκέντρωσις ὑπὸ κοινήν στέγην. Η ἐλλειψης αὐτή κατεδείχθη ἰδίως ὅταν ἐπιτραπέζης ξένοι συγγραφεῖς, ὅπως ὁ Ἀνατόλη Φράντ καὶ ὁ Μπραντές μάτηην ἀνεξήτησαν τὴν Λέσχην τῶν λογίων.

Μετὰ τιμῆς
ΑΟΓΙΟΣ

Υ. Γ. Δημοσιεύμενην τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολὴν μολονότι ἦτο περιττὸν, διότι τὸ σωματεῖον δὲν είνε βιωτοί οἱ σοβαρότεροι ἐκ τῶν ιδρυτῶν ἀπεσύρθησαν ἀμέσως, οἱ περισσότεροι δὲ τῶν ἄλλων λογίων δὲν είνε διατεθεῖμενοι νὰ μετάσχουν, ἀφοῦ ἡ ἀπόπειρα ἀπέτυχε ἔνεκα τῆς κακῆς συγκροτήσεως τοῦ σωματείου.